

datum
06.03.2023

oprávněná úřední osoba
PhDr. Aleš Naňák

číslo jednací
KUZL 23582/2023

spisová značka
KUSP 87928/2022 I

Rozhodnutí

Krajský úřad Zlínského kraje, odbor kultury a památkové péče, jako místně a věcně příslušný správní orgán podle ust. § 11 a § 10 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen: „správní řád“) a ust. § 93 odst. 1 zákona č. 250/2016 Sb., odpovědnosti za přestupky a řízení o nich (dále jen: „přestupkový zákon“), jako věcně příslušný správní orgán podle ust. § 67 odst. 1 písm. b) zákona č. 129/2000 Sb., o krajích, ve znění pozdějších předpisů a jako příslušný orgán státní památkové péče podle ust. § 28 odst. 2 písm. g) zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, ve znění pozdějších předpisů (dále jen: „zákon o státní památkové péči“) **rozhodl** po provedeném správním řízení podle přestupkového zákona ve věci spáchání přestupku dle ust. § 39 odst. 2 písm. f) zákona o státní památkové péči, **takto**:

Výrok I.

Obviněný, nar., bytem, 76361 Napajedla, se uznává vinným z přestupku podle ust. § 39 odst. 2 písm. f) zákona o státní památkové péči, kterého se dopustil z nedbalosti tím, že ke dni 27.05.2021 jako stavebník zahájil stavební práce a následně provedl

- výkopové práce spojené se stavební činností (stavba rodinného domu) na pozemcích parc. č. k. ú. Napajedla, okres Zlín, Zlínský kraj,

a nesplnil oznamovací povinnost stanovenou v ust. § 22 odst. 2 zákona o státní památkové péči, tzn., tento záměr stavební činnosti na území s archeologickými nálezy neoznámil již v době přípravy stavby Archeologickému ústavu.

1. Za spáchání uvedeného přestupku se obviněnému ukládá podle ust. § 35 písm. b), § 46 přestupkového zákona a § 39 odst. 5 písm. b) zákona o státní památkové péči **správní trest pokuty ve výši 5 000,- Kč** (slovy: pět tisíc korun českých), která je splatná do třiceti dnů ode dne nabytí právní moci tohoto rozhodnutí, na účet č. 2786182/0800, variabilní symbol **9010000043**.

a

2. podle ust. § 95 odst. 1 přestupkového zákona a v souladu s ust. § 6 odst. 1 vyhlášky č. 520/2005 Sb., o rozsahu hotových výdajů a ušlého výdělku, které správní orgán hradí jiným osobám, a o výši paušální částky nákladů řízení, ve znění pozdějších předpisů a v souladu s ust. § 79 odst. 5 správního řádu, povinnost **nahradit náklady řízení ve výši 1000,- Kč** (slovy: jeden tisíc korun českých), a to do třiceti dnů ode dne nabytí právní moci tohoto rozhodnutí, na účet č. 2786182/0800, variabilní symbol **9020000020**.

Výrok II.

Obviněná, nar., bytem, 76361 Napajedla se uznává vinnou z přestupku podle ust. § 39 odst. 2 písm. f) zákona o státní památkové péči, kterého se z nedbalosti dopustila tím, že ke dni 27.05.2021 jako stavebník zahájila stavební práce a následně provedl

- výkopové práce spojené se stavební činností (stavba rodinného domu) na pozemcích parc. č. k. ú. Napajedla, okres Zlín, Zlínský kraj,

a nesplnila oznamovací povinnost stanovenou v ust. § 22 odst. 2 zákona o státní památkové péči, tzn., tento záměr stavební činnosti na území s archeologickými nálezy neoznámila Archeologickému ústavu.

1. Za spáchání uvedeného přestupku se obviněné ukládá podle ust. § 35 písm. a), § 45 přestupkového zákona a § 39 odst. 5 písm. b) zákona o státní památkové péči **správní trest napomenutí**

a

2. podle ust. § 95 odst. 1 přestupkového zákona a v souladu s ust. § 6 odst. 1 vyhlášky č. 520/2005 Sb., o rozsahu hotových výdajů a ušlého výdělku, které správní orgán hradí jiným osobám, a o výši paušální částky nákladů řízení, ve znění pozdějších předpisů a v souladu s ust. § 79 odst. 5 správního řádu, povinnost **nahradit náklady řízení ve výši 1000,- Kč (slovy: jeden tisíc korun českých), a to**

do třiceti dnů ode dne nabytí právní moci tohoto rozhodnutí na účet č. 2786182/0800, variabilní symbol **9020000021**.

Odůvodnění

Dne 21.10.2022 byl Krajskému úřadu Zlínského kraje (dále také: KUZK) doručen podnět Archeologického ústavu AV ČR, Brno, v.v.i., z něhož bylo zřejmé, že v případě stavby „Novostavba rodinného domu“ na pozemcích parc. č. v k.ú. Napajedla, okr. Zlín, nedošlo ke splnění oznamovací povinnosti dle ust. § 22 odst. 2 zákona o státní památkové péči, kde je uvedeno, že stavebník je povinen ohlásit zemní práce již od doby přípravy stavby Archeologickému ústavu Akademie věd ČR. Dále Archeologický ústav uvedl, že výše uvedená stavební činnost byla realizována na území s archeologickými nálezy III. kategorie, a že neumožněním záchranného archeologického výzkumu došlo k ohrožení archeologického dědictví.

Na základě uvedeného přistoupil správní orgán k tomu, že opatřením ze dne 05.01.2023 č.j. KUZL 1431/2023 oznámil vlastníkům dotčené nemovitosti, kterým jsou paní, 76361 Napajedla a pan, 76361 Napajedla (dále též: „obvinění spoluvlastníci“) zahájení správního řízení dle ust. § 78 přestupkového zákona a dle ust. § 39 odst. 2 písm. f) zákona o státní památkové péči a předvolal obviněné spoluvlastníky podle ust. § 59 správního řádu k ústnímu jednání, které bylo v souladu s ust. § 49 správního řádu nařizeno na den 25.01.2023 v 10:00 hodin a současně uvedl poučení o procesních právech a povinnostech zaručených správním řádem. Opatření bylo obviněným spoluvlastníkům doručeno 09.01.2023 (pan) a 10.01.2023 (paní) prostřednictvím poštovního doručovatele.

Ústní jednání v rámci přestupkového řízení proběhlo ve stanovený den a zúčastnil se ho oba obvinění. Na vyžádání předložili doklad totožnosti, následně byli poučeni o svých právech. Dále do protokolu, který byl při jednání sepsán, k obvinění z přestupku podle ust. § 39 odst. 2 písm. f) zákona o státní památkové péči uvedli, že nesplnění zákonné oznamovací povinnosti „*nebyl záměr, stalo se tak z neznalosti*“. Dále uvedli: „*po zjištění byly odeslány dokumenty a fotky výkopových prací do Brna na archeologický ústav*“. Dále pan uvedl, že stavba je realizována v lokalitě Napajedla, kde již předem byla zbudována komunikace a inženýrské sítě pro výstavby, proto se domnívali, že v lokalitě již archeologický výzkum proběhl. Dále pan uvedl, že veškeré dokumenty ke stavbě a související výkopové práce organizoval on, jeho manželka byla „*v rámci stavby pasivní*“. Při ústním jednání byl po vzájemné dohodě stanoven termín místního šetření, a to na den 30.01.2023.

Dne 30.01.2023 provedl správní orgán šetření na místě samém za účasti obou obviněných. Ti umožnili správnímu orgánu v rámci místního šetření přístup na dotčené pozemky a stavbu a projevíli součinnost při ohledání místa. Správním orgánem byl ověřen rozsah výkopových prací: na dotčených pozemcích proběhla výstavba rodinného domu, dále terénní úpravy v okolí domu, výkopy související s těmito stavebními pracemi. Řešené práce byly zahájeny dle sdělení obviněných dne 27.05.2021, což doložili fotografiemi. Obvinění správnímu orgánu dále předložili rozhodnutí Městského úřadu Napajedla, odboru stavebního úřadu, o společném povolení č. 48/2021, čj. SÚ/2021/1189/S ze dne 20.05.2021. Do protokolu, který byl pořízen v rámci místního šetření, obvinění uvedli, že „žádné nové skutečnosti nejsou, oznámení nebylo podáno kvůli neznalosti“. Dále pan do protokolu zopakoval, že veškeré stavební práce řídil on.

Po provedeném dokazování přistoupil správní orgán k hodnocení podkladů dle ust. § 50 odst. 4 správního řádu. Správní orgán považuje na základě výše uvedených podkladů za prokazané, že při realizaci výkopových prací souvisejících se stavebními pracemi na pozemcích parc. č. k. ú. Napajedla, okres Zlín, Zlínský kraj obvinění spoluvlastníci spáchali přestupek uvedený ve výrokové části tohoto rozhodnutí, to je - nesplnili oznamovací povinnost stanovenou v ust. § 22 odst. 2 zákona o státní památkové péči, neboť jako stavebníci provedli mimo jiné i výkopové práce, aniž by záměr provádět stavební činnost na území s archeologickými nálezy již od doby přípravy stavby oznámila Archeologickému ústavu Akademie věd. Dle ust. § 22 odst. 2 zákona o státní památkové péči, má-li se provádět stavební činnost na území s archeologickými nálezy, jsou stavebníci již od doby přípravy stavby povinni tento záměr oznámit Archeologickému ústavu a umožnit jemu nebo oprávněné organizaci provést na dotčeném území záchranný archeologický výzkum. Je-li stavebníkem právnická osoba nebo fyzická osoby, při jejímž podnikání vznikla nutnost záchranného archeologického výzkumu, hradí náklady záchranného archeologického výzkumu tento stavebník; jinak hradí náklady organizace provádějící archeologický výzkum. Obdobně se postupuje, má-li se na takovém území provádět jiná činnost, kterou by mohlo být ohroženo provádění archeologických výzkumů. Přitom archeologickým nálezem se, ve smyslu ust. § 23 odst. 1 téhož zákona, rozumí věc (soubor věcí), která je dokladem nebo pozůstatkem života člověka a jeho činnosti od počátku jeho vývoje do novověku a zachovala se zpravidla pod zemí. V dané souvislosti je třeba uvést také Úmluvu o ochraně archeologického dědictví Evropy (revidované) publikované pod č. 99/2000 Sb.m.s. (dále jen: „Úmluva“), která je v souvislosti s ustanovením čl. 10 ústavního zákona č. 1/1993 Sb., Ústavy České republiky, v platném znění, součástí právního řádu České republiky na úseku ochrany archeologického dědictví a v souladu se kterou jsou příslušné správní orgány povinny dle ust. § 2 odst. 1 správního řádu postupovat. Cílem Úmluvy je podle jejího čl. 1 odst. 1 ochraňovat archeologické dědictví jako zdroj evropské kolektivní paměti a jako nástroj historického a vědeckého studia. Za tím účelem se dle odst. 2 téhož článku za součásti archeologického dědictví považují veškeré pozůstatky a objekty a jakékoli jiné stopy po lidstvu z minulých období, jejichž uchování a studium umožňuje vysledovat vývoj historie lidstva a jeho vztah k přirozenému prostředí, o nichž jsou hlavními zdroji informací vykopávky nebo objevy a další metody výzkumu lidstva, které jsou situovány na jakémkoli místě, které spadají pod jurisdikci Stran. Podle odst. 3 téhož článku se do archeologického dědictví zahrnují stavby, konstrukce, skupiny budov, zastavěná území, movité objekty, památky dalšího druhu a také jejich související prostředí nacházející se jak na souši, tak pod vodou. Podle č. 3 Úmluvy se Česká republika mj. zavázala za účelem zachování archeologického dědictví uplatňovat procedury k povolování vykopávek a dalších archeologických činností a k doзору nad nimi tak, aby se zabránilo odstraňování součástí archeologického dědictví. Je nepochybné, že zahájení stavebních prací nebylo ze strany obviněných spoluvlastníků Archeologickému ústavu předem oznámeno. Základní účel ustanovení 22 odst. 2 zákona o státní památkové péči, kterým je zabezpečit, aby mohl Archeologický ústav, popř. oprávněná organizace, v časovém předstihu uplatnit požadavky na záchranu a vědeckou dokumentaci případných archeologických nálezů, tak již evidentně nemohl být plně v důsledku protiprávního jednání obviněných spoluvlastníků naplněn. Z věcného hlediska je třeba uvést, že šlo o zásah nejen neohlášený, ale zejména provedený v místech archeologicky citlivých, neboť uvedená stavební činnost byla realizována na území s archeologickými nálezy III. kategorie.

Správní orgán dospěl k závěru, že jsou zde dány předpoklady k uložení správního trestu za přestupek, neboť ze všech uvedených skutečností vyplývá, že není sporu o tom, že stavební činnost nebyla Archeologickému ústavu v době přípravy záměru stavby oznámena. Tím, že obvinění spoluvlastníci zahájili stavební a výkopové práce, již nemohli splnit oznamovací povinnost vůči Archeologickému ústavu dle ust. § 22 odst. 2 zákona o státní památkové péči a naplnili tak skutkovou podstatu přestupku dle ust. § 39 odst. 2 písm. f) zákona o státní památkové péči a je tak naplněno i ust. § 5 přestupkového zákona – přestupkem je společensky škodlivý protiprávní jev, který je v zákoně za přestupek výslovně označen a který vykazuje znaky stanovené zákonem, přičemž se jedná o přestupek, jehož pachatelem jsou fyzické osoby ve smyslu ust. § 13 přestupkového zákona. Správnímu orgánu není známa okolnost, že by se v případě obviněných spoluvlastníků jednalo o vojáky nebo příslušníky bezpečnostního sboru (ust. § 4 odst. 6 přestupkového zákona). Nedošlo k zániku zodpovědnosti za přestupek (§ 29 přestupkového zákona), ani k uplynutí promlčecí doby (§ 30 přestupkového zákona).

Správní orgán se zabýval důvody pro zánik odpovědnosti za přestupek ve smyslu ust. § 18 (věk pachatelů) a § 19 (nepříčetnost) přestupkového zákona, a dospěl k názoru, že žádný z těchto důvodů nebyl naplněn.

Dle skutečností zjištěných v průběhu řízení došlo ze strany obou obviněných ke spáchání přestupku nedbalostního ve smyslu ust. § 15 odst. 3 písm. b), neboť obvinění spoluvlastníci díky nedbalosti nevěděli, že svým jednáním mohou porušit nebo ohrozit zájem chráněný zákonem, ač to vzhledem k okolnostem a svým osobním poměrům vědět měli a mohli.

Správní orgán dále zvážil kritéria pro výměru správního trestu (§ 37 přestupkového zákona). Správní orgán tedy vycházel z povahy a závažnosti přestupku. Jak je již uvedeno výše, základním účelem ustanovení § 22 odst. 2 zákona o státní památkové péči, je zabezpečit, aby mohl Archeologický ústav, popř. oprávněná organizace, v časovém předstihu uplatnit požadavky na záchranu a vědeckou dokumentaci případných archeologických nálezů. Tyto nálezy pak mohou významným způsobem přispět k poznání historie dotčeného místa, dějin lidstva obecně i ve vazbě na konkrétní osídlení lokality. Tento veřejný zájem nebyl (vlivem nesplnění oznamovací povinnosti) naplněn. Způsobem spáchání přestupku tedy bylo nesplnění oznamovací povinnosti dle § 22 odst. 2 zákona o státní památkové péči, což znamená pasivní přístup pachatelů k zákonem stanovenému úkonu a přestupek jednorázový. Jak je zřejmé z konstatování obviněných spoluvlastníků, významnou okolností zde bylo „opomnění“ oznamovací povinnosti, nikoli cílené „obcházení“ zákonné povinnosti.

Správní orgán se zabýval i mírou zavinění u obou spoluvlastníků a dospěl ke zjištění, že paní se v rámci přípravy stavby a jejího samotného zahájení účastnila pouze pasivně. Pan práce koordinoval a zajišťoval. Správní orgán tuto míru zavinění zohlednil při uložení správního trestu za přestupek.

Správní orgán se v souladu s ust. § 37 písm. c) zákona o přestupcích zabýval polehčujícími okolnostmi v rámci řešeného přestupku. Polehčující okolností je to, že obvinění spoluvlastníci okamžitě po oznámení o zahájení řízení o přestupku aktivně spolupracovali se správním orgánem, žádný z úkonů v řízení záměrně nezdržovali a snažili se poskytnout maximální součinnost ke zjištění skutečností rozhodných pro zjištění stavu věci.

Přestupek dle ust. § 39 odst. 2 písm. f) zákona o státní památkové péči, spočívající v nesplnění oznamovací povinnosti dle ust. § 22 odst. 2 zákona o státní památkové péči, lze dle správního orgánu považovat u obviněných osob za prokázaný. Dle ustanovení § 39 odst. 5 písm. b) zákona o státní památkové péči krajský úřad může uložit pokutu do výše **4.000.000 Kč** fyzické osobě, která se dopustí přestupku tím, že nesplní oznamovací povinnost stanovenou v § 22 odst. 2 zákona o státní památkové péči.

Při určení druhu správního trestu a jeho výměry správní orgán v souladu s ust. § 37 přestupkového zákona přihlédl k okolnostem, které mohly mít vliv na míru škodlivosti přestupku, a to v rozsahu

demonstrativního výčtu, uvedeného v citovaném ustanovení, zejména jakou měrou jednání každého z obviněných přispělo ke spáchání přestupku. Dále přihlédl k závažnosti a povaze přestupku (§ 38 přestupkového zákona) a polehčujícím okolnostem (§39 přestupkového zákona).

Vzhledem k výše uvedenému, po posouzení rozhodných skutečností a podkladů shromážděných v průběhu správního řízení, uložil správní orgán obviněnému panu správní trest pokuty, a to ve spodní hranici zákonné sazby stanovené dle ust. § 39 odst. 5 písm. b) zákona o státní památkové péči. Na základě předložených důkazních materiálů dospěl správní orgán k závěru, že pokuta ve výši 5 000,- Kč je přiměřená a v souladu s uvedenými okolnostmi. Správní orgán má za to, že pokuta ve stanovené výši splní preventivní funkci – to znamená, že bude směřovat k tomu, aby ze strany obviněného nedocházelo k opakování protiprávního jednání a tedy porušování zákona o státní památkové péči v předmětné věci. Dle správního orgánu je stanovení výše pokuty při dolní hranici zákonného rozmezí oprávněné, neboť v řízení nebylo prokázáno, že by pachatel nesplnil svou oznamovací povinnost záměrně s úmyslem vyhnout se realizaci archeologického průzkumu a poškodit zájmy památkové péče, nebo že by úmyslně neposkytl součinnost správnímu orgánu při řízení.

Dále vzhledem k výše uvedenému, po posouzení rozhodných skutečností a podkladů shromážděných v průběhu správního řízení, uložil správní orgán obviněné paní ... správní trest napomenutí. Na základě předložených důkazních materiálů dospěl správní orgán k závěru, že napomenutí je v daném případě přiměřené a v souladu s uvedenými okolnostmi. Paní sice jako spoluvlastník a spolustavebník měla a mohla naplnit oznamovací povinnost směrem k Archeologickému ústavu, ovšem nelze odhlédnout od skutečnosti, že v daném případě vystupovala pasivně a stavbu zajišťoval její manžel, což sám potvrdil. Správní orgán má za to, že napomenutí splní preventivní funkci – to znamená, že bude směřovat k tomu, aby ze strany obviněné nedocházelo k opakování protiprávního jednání a tedy porušování zákona o státní památkové péči v předmětné věci. Dle správního orgánu je uložení napomenutí oprávněné, neboť v řízení nebylo prokázáno, že by pachatelka nesplnila svou oznamovací povinnost záměrně s úmyslem vyhnout se realizaci archeologického průzkumu a poškodit zájmy památkové péče, nebo že by úmyslně neposkytla součinnost správnímu orgánu při řízení. Správní orgán však v souladu s ust. § 45 přestupkového zákona obviněnou upozorňuje, že pokud se v budoucnu dopustí podobného jednání, hrozí jí podle ust. § 39 odst. 2 písm. f) zákona o státní památkové péči a ust. § 39 odst. 5 písm. b) téhož zákona pokuta do výše 4.000.000 Kč, a dále v případě spáchání přestupku opakovaně toto může být ve smyslu ust. § 40 přestupkového zákona přitěžující okolností.

Jelikož obvinění byli shledáni vinnými, byla jim každému jednotlivě uložena podle ust. § 95 odst. 1 přestupkového zákona a v souladu s ust. § 6 odst. 1 vyhlášky č. 520/2005 Sb., o rozsahu hotových výdajů a ušlého výdělku, které správní orgán hradí jiným osobám, a o výši paušální částky nákladů řízení, ve znění pozdějších předpisů, povinnost nahradit náklady řízení, a to ve výši paušální částky 1000,- Kč, protože obvinění vyvolali řízení porušením své povinnosti stanovené v ust. § 22 odst. 2 zákona o státní památkové péči. Obvinění o snížení paušální částky ve smyslu ust. § 79 odst. 5 správního řádu nepožádali.

Správní orgán se také zabýval sdělením, které obvinění uvedli do protokolu při ústním jednání. Tedy tím, že stavba je realizována v lokalitě Napajedla, kde již předem byla zbudována komunikace a inženýrské sítě pro výstavby, proto se domnívali, že v lokalitě již archeologický výzkum proběhl. K tomu správní orgán uvádí, že aktuálně vedené sankční řízení se vztahuje k pozemkům parc. č. k. ú. Napajedla a ke stavbě domu na nich, přičemž obvinění jsou v tomto případě stavebníci. Stavba inženýrských sítí a komunikace na sousedních pozemcích v dané lokalitě není předmětem tohoto řízení a v zásadě ani splnění oznamovací povinnosti ve vazbě na archeologii u těchto sousedních staveb by manžele nezbavilo oznamovací povinnosti ve smyslu ust. § 22 odst. 2 zákona o státní památkové péči, neboť ta se vztahuje nikoliv na plochy či lokality obecně, ale na samostatné stavby. Stavebník sám si nemůže udělat úsudek o tom, zda je při jeho stavbě ohroženo archeologické dědictví či nikoliv, proto je oznamovací povinností vázán i v případě, že tuto povinnost již případně splnil stavebník sousední.

Správní orgán pro informaci uvádí, že podle ust. § 30 odst. 1 písm. b) přestupkového zákona promlčecí doba pro zahájení řízení činí 3 roky. Podle ust. § 31 přestupkového zákona promlčecí doba počíná běžet dnem následujícím po dni spáchání přestupku. Běh této lhůty se však podle ust. § 32 odst. 2 zák. o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich přerušuje oznámením o zahájení řízení o přestupku, vydáním rozhodnutí, jímž je obviněný uznán vinným, přičemž přerušením promlčecí doby počíná promlčení doba nová. Odpovědnost za přestupek zaniká nejpozději 5 let od jeho spáchání.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí o přestupku, kterým byla vyslovena vina, mohou podat obvinění dle ust. § 83 odst. 1 správního řádu odvolání ve lhůtě 15 dnů ode dne jeho doručení, a to k Ministerstvu kultury ČR s uvedením rozsahu, v jakém je rozhodnutí napadáno, v čem je spatřován rozpor s právními předpisy nebo nesprávnost rozhodnutí nebo řízení, jež mu předcházelo. Lhůta pro podání odvolání běží ode dne následujícího po oznámení rozhodnutí. Odvolání se podává u Krajského úřadu Zlínského kraje, odboru kultury a památkové péče, s potřebným počtem stejnopisů tak, aby jeden stejnopis zůstal správnímu orgánu a aby každý účastník řízení dostal jeden stejnopisů. Nepodá-li účastník potřebný počet stejnopisů, vyhotoví je správní orgán na náklady účastníka. Odvolání jen proti odůvodnění rozhodnutí je nepřípustné.

PhDr. Romana Habartová

Vedoucí odboru kultury a památkové péče